

Věstník MZd ČR, částka 8/2011

Vzdělávací program
specializačního vzdělávání
v oboru
HYGIENA A EPIDEMIOLOGIE
(asistent ochrany a podpory veřejného zdraví)

1 Cíl specializačního vzdělávání

2 Vstupní podmínky a průběh specializačního vzdělávání

3 Učební plán

3.1 Učební osnovy odborných modulů - povinné

3.1.1 Učební osnova společného odborného modulu OM 1

3.1.2 Učební osnova odborného modulu OM 2

3.1.3 Učební osnova odborného modulu OM 3

3.1.4 Učební osnova odborného modulu OM 4

3.1.5 Učební osnova odborného modulu OM 5

4 Hodnocení výsledků vzdělávání v průběhu specializačního vzdělávání

5 Profil absolventa

5.1 Charakteristika výstupních vědomostí, dovedností a postojů, tj. profesních kompetencí, pro které absolvent/ka specializačního vzdělávání získal/a způsobilost

6 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť

6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště

7 Tabulka modulů

8 Seznam doporučených zdrojů

1 Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání v oboru Hygiena a epidemiologie je získání specializované způsobilosti s označením odbornosti Asistent ochrany a podpory veřejného zdraví pro hygienu a epidemiologii osvojením si potřebných teoretických znalostí, praktických dovedností, návyků týmové spolupráce i schopnosti samostatného rozhodování pro činnosti stanovené platnou legislativou.

2 Vstupní podmínky a průběh specializačního vzdělávání

Podmínkou pro zařazení do specializačního vzdělávání v oboru Hygiena a epidemiologie je získání odborné způsobilosti k výkonu povolání asistent ochrany a podpory veřejného zdraví dle [§13](#) zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen zákon [č. 96/2004 Sb.](#)).

Specializační vzdělávání nemusí být uskutečňováno při výkonu povolání, účastník vzdělávání však musí před přihlášením se k atestační zkoušce splnit dobu výkonu povolání stanovenou §56 odst. 6 zákona č. 96/2004 Sb.

Část specializačního vzdělávání lze absolvovat distanční formou studia, např. metodou e-learningu.

Optimální doba specializačního vzdělávání je 18 - 24 měsíců, kterou lze prodloužit nebo zkrátit při zachování počtu hodin vzdělávacího programu. V případě, že celková délka specializačního vzdělávání se od celodenní průpravy liší, úroveň a kvalita nesmí být nižší než v případě celodenní průpravy.

Vzdělávací program obsahuje celkem 560 hodin teoretického vzdělávání a praktické výuky. Praktická výuka tvoří alespoň 50 % celkového počtu hodin, včetně odborné praxe na pracovištích akreditovaného zdravotnického zařízení v rozsahu stanoveném tímto vzdělávacím programem. Požadavky vzdělávacího programu je možné splnit ve více akreditovaných zařízeních, pokud je nezajistí v celém rozsahu akreditované zařízení, kde účastník vzdělávání zahájil. Akreditovaná pracoviště disponují náležitým personálním, materiálním a přístrojovým vybavením.

Vzdělávací program zahrnuje odborné moduly se stanoveným počtem kreditů, přičemž ukončení každého modulu je realizováno hodnocením úrovně dosažených výsledků vzdělávání.

Podmínkou pro získání specializované způsobilosti v oboru Hygiena a epidemiologie je:

zařazení do oboru specializačního vzdělávání,
výkon povolání v příslušném oboru specializačního vzdělávání minimálně 1 rok z období 6 ti let v rozsahu minimálně 1/2 stanovené týdenní pracovní doby nebo minimálně 2 roky v rozsahu minimálně pětiny stanovené týdenní pracovní doby do data přihlášení se k atestační zkoušce,
absolvování teoretické výuky,
absolvování povinné odborné praxe v rozsahu stanoveném vzdělávacím programem,
získání stanoveného počtu kreditů určených vzdělávacím programem,
úspěšné složení atestační zkoušky.

3 Učební plán

Nedílnou součástí vzdělávacího programu je vedení studijního průkazu a záznamu o provedených výkonech v rámci celé odborné praxe. Počet výkonů uvedených v kapitole 3.1.5 Učební osnovy - seznam výkonů a jejich četnost je stanoven jako minimální, aby účastník specializačního vzdělávání zvládl danou problematiku nejen po teoretické, ale i po stránce praktické.

3.1 Učební osnovy odborných modulů - povinné

Cíl: Připravit asistenta ochrany a podpory veřejného zdraví pro požadované činnosti konkrétního oboru specializace.

3.1.1 Učební osnova společného odborného modulu OM 1

Odborný modul - OM 1	Ochrana a podpora veřejného zdraví	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	5 dnů, tj. 40 hodin teoretické výuky	
Počet kreditů	20	
Cíl	Rozšířit a prohloubit znalosti potřebné k organizační a metodické práci specialisty v ochraně a podpoře veřejného zdraví. Modul 1 je společný s modulem 1 ve vzdělávacím programu specializačního vzdělávání zdravotního laboranta v oboru Vyšetřovací metody v ochraně a podpoře veřejného zdraví.	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Veřejné zdraví	Vymezení problematiky veřejného zdraví (public health), determinanty zdraví a jejich aktuální situace v ČR, aktuální zdravotní politika v evropském kontextu.	2
Ochrana a podpora veřejného zdraví	System ochrany a podpory veřejného zdraví, výkon státního zdravotního dozoru a vztahy mezi krajskými hygienickými stanicemi a zdravotními ústavy, Státním zdravotním ústavem a Ministerstvem zdravotnictví, vymezení jejich kompetencí a spolupráce s dalšími dozorovými orgány. Strategické dokumenty WHO, EU a ČR v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví. Podpora zdraví a hodnocení vlivů na zdraví.	2
Právní úprava	Aktuální právní úprava a platné právní předpisy a stav jejich harmonizace s právem EU týkající se ochrany a podpory veřejného zdraví.	6
Koncepce oboru	Aktuální koncepce a náplň oboru ochrana a podpora veřejného zdraví a jednotlivých hygienických oborů. Vztah mezi zdravím obyvatelstva a stavem životního a pracovního prostředí, seznámení s aktuálními výsledky monitoringu zdravotního stavu obyvatelstva.	2
Toxikologie a hodnocení rizik	Vybraná témata z toxikologie, úvod do systému hodnocení zdravotních rizik, identifikace nebezpečnosti chemických, biologických a fyzikálních agens.	8
Ukazatele zdravotního stavu	Ukazatele zdravotního stavu obyvatelstva a statistika v ochraně a podpoře veřejného zdraví.	2
Informační systémy	Informační systémy v ochraně a podpoře veřejného zdraví.	1
Krizový management	Koncepce krizové připravenosti, management krizové prevence a represe, zapojení systému ochrany veřejného zdraví, spolupráce s dalšími orgány krizového řízení, pandemické plány.	6
Neodkladná první pomoc	Neodkladná první pomoc a základní kardiopulmonální resuscitace.	8

Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	3
------------------------	-----------------------------------	---

Výsledky vzdělávání

Absolvent/ka:

se orientuje v aktuálním stavu systému ochrany a podpory veřejného zdraví, včetně zapojení do krizového řízení,
zná systém hodnocení zdravotních rizik,
zná aktuální právní předpisy v ochraně a podpoře veřejného zdraví jako podklad pro práci v dalších odborných modulech,
umí poskytovat neodkladnou první pomoc.

Způsob ukončení modulu - Diagnostické metody (např. test, ústní zkouška, apod.).

3.1.2 Učební osnova odborného modulu OM 2

Odborný modul - OM 2	Management práce v ochraně a podpoře veřejného zdraví	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	5 dnů, tj. 40 hodin	
Počet kreditů	20	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Psychologické aspekty práce, komunikační dovednosti	Psychosociální dovednosti asistenta ochrany a podpory veřejného zdraví, optimální komunikace, asertivita, obvyklé nedostatky v komunikaci, svízelné situace, nonverbální komunikace, efektivní komunikace, pracovní typologie osobností, problémové situace při výkonu státního zdravotního dozoru, trénink k povinnému zdvořilému chování úředních osob, psychologie práce s klienty, zvládání stresů při výkonu státního zdravotního dozoru, aktivizace vlastního potenciálu, komunikace rizika, psychologie a etika práce s obyvatelstvem jako součást krizového řízení, komunikace s veřejností prostřednictvím informačních a osvětových materiálů, komunikace s médii, předcházení korupčnímu jednání.	24
Správní řád	Aktuální zákonná úprava správního řízení, vedení dokumentace správního řízení a spisu. Aplikace zákona o státní kontrole při výkonu státního zdravotního dozoru. Plnění úkolů orgánů ochrany veřejného zdraví jako dotčeného správního úřadu při rozhodování ve věcech upravených zvláštními právními předpisy, které se týkají zájmů chráněných orgány ochrany veřejného zdraví - vydávání závazných stanovisek a stanovisek.	10
Lidské zdroje	Lidské zdroje v ochraně a podpoře veřejného zdraví, způsobilost k výkonu práce ve zdravotnictví a ve státní správě, personální management a řízení lidských zdrojů, postgraduální vzdělávání v ochraně a podpoře veřejného zdraví, profesní etika.	1

BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci asistenta ochrany a podpory veřejného zdraví, rizika a jejich prevence.	1
Systém kvality	Zabezpečení systému kvality a standardizace práce správních úřadů speciální státní správy na úseku ochrany veřejného zdraví, návaznost na systémy jakosti v laboratořích (akreditace, autorizace), zadávání požadavků na měření složek životního a pracovního prostředí laboratořím.	1
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	3

Výsledky vzdělávání

Absolvent/ka:

zná psychologické aspekty práce asistenta ochrany a podpory veřejného zdraví,
zná správní řád a pravidla vedení dokumentace a spisu,
zná systém kvality ochrany a podpory veřejného zdraví.

Seznam úkolů

Praktické nácviky modelových situací a optimalizace komunikačního stylu pro výkon práce asistenta ochrany a podpory veřejného zdraví, nácviky zvládání zátěžových situací a řešení konfliktů (součást teoretické výuky).

Způsob ukončení modulu - Diagnostické metody (např. seminární práce).

3.1.3 Učební osnova odborného modulu OM 3

Odborný modul - OM 3	OM 3: Hygiena	
Typ modulu	povinný	
Rozsah modulu	10 dnů, tj. 80 hodin	
Počet kreditů	40	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin

<p>Hygiena komunální</p>	<p>Aktualizace poznatků o vztazích mezi životním prostředím a lidským organismem, výskyt toxických cizorodých látek v životním prostředí, specifikace škodlivin fyzikálních, chemických a biologických.</p> <p>Hygiena vody - aktuální požadavky na kvalitu pitné vody, teplé vody, vody určené pro rekreační využití, stanovené organoleptické a zdravotně závažné ukazatele a limitní hodnoty jakosti vod a jejich interpretace pro vyhodnocení závažnosti negativních dopadů, odhad expozic a hodnocení zdravotních rizik, vzorkování.</p> <p>Hygienická problematika výrobků přicházejících do přímého styku s vodou a na úpravu vody.</p> <p>Hygiena ovzduší - specifikace hlavních indikátorů znečištění venkovního ovzduší a vnitřního prostředí staveb, odhad expozic a hodnocení rizik.</p> <p>Problematika fyzikálních faktorů prostředí - hluku, vibrací, elektromagnetického záření, osvětlení, mikroklimatických faktorů.</p> <p>Hygiena půdy a odpadů - zdravotní rizika z kontaminace půdy, rizika plynoucí z nakládání s odpadními látkami.</p> <p>Pohřebnictví - postupy orgánů ochrany veřejného zdraví podle významnosti zdravotních rizik.</p> <p>Činnosti epidemiologicky závažné - prevence vzniku infekčních a jiných onemocnění a povinnosti pracovníků v jednotlivých skupinách zařízení.</p> <p>Postup a účast orgánů ochrany veřejného zdraví v preventivním dozoru.</p> <p>Informační systém.</p>	<p>18</p>
<p>Hygiena výživy</p>	<p>Výživa jako faktor prostředí a jeho vliv na zdraví, využití v aktivitách primární prevence, zásady správné výživy, včetně specifik rizikových skupin, ochranné a rizikové faktory ve výživě, nutriční hodnota a zdravotní bezpečnost, metody zjišťování výživového stavu obyvatelstva.</p> <p>Toxikologická problematika, charakterizace a hodnocení chemických agens v potravinách a pokrmech, právní úpravy pro cizorodé látky.</p> <p>Mikrobiologická problematika, charakterizace a hodnocení mikrobiologických agens v potravinách a pokrmech, jejich průkaz a hodnocení.</p> <p>Strategie a taktika odběru vzorků pro sensorické, chemické a biologické analýzy.</p> <p>Odhad expozic a hodnocení rizik. Problematika klamání spotřebitele.</p> <p>Prevence alimentárních onemocnění a povinnosti pracovníků v potravinářských zařízeních a v provozovnách stravovacích služeb.</p> <p>Analýza rizik a postupy založené na HACCP. Legislativa v oblasti hygieny výživy. Evropské potravinové právo. Výstražné systémy, systém rychlého varování RASFF.</p> <p>Výstavba a provoz zařízení stravovacích služeb. Posuzování projektové dokumentace v oblasti hygieny výživy z hlediska výroby bezpečných potravin. Vydávání závazných rozhodnutí a stanovisek.</p> <p>Poradenská činnost v oblasti prevence výživou.</p> <p>Informační systém HV.</p>	<p>19</p>

<p>Hygiena předmětů běžného užívání</p>	<p>Legislativní vymezení pojmu předměty běžného užívání, aktuální požadavky na předměty přicházející do styku s potravinami, na kosmetické prostředky, na hračky a předměty pro děti do 3 let věku. Činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru v oblasti předmětů běžného užívání, strategie a taktika odběru vzorků. Bezpečnost výrobků z pohledu zákona o obecné bezpečnosti výrobků a zákona o ochraně spotřebitele. Systém rychlého varování RAPEX. Odběry vzorků výrobků, interpretace výsledků, hodnocení rizik. Informační systém PBU.</p>	<p>8</p>
<p>Hygiena dětí a mladistvých</p>	<p>Zvláštnosti populační skupiny děti a mladiství, vliv životních a pracovních podmínek na vývoj a zdraví dětí a mladistvých, odlišnosti adaptačních schopností, základní ukazatele zdravotního stavu v dětském věku a dorostovém období. Hodnocení výživového stavu, doporučené dávky živin a přídatných látek, zásady zdravé výživy, problematika školního stravování, zvláštní požadavky na kvalitu pitné vody, pitný režim. Toxikologická a mikrobiologická problematika v hygieně výživy s ohledem na specifiku oboru hygiena dětí a mladistvých. Hygienické požadavky na výstavbu a provoz zařízení školního stravování, na zařízení škol a školských zařízení, hygienické požadavky na výstavbu a provoz kolektivních zařízení pro děti a mladistvé, hygienické podmínky výchovně vzdělávacích procesů a praktické výuky žáků. Prevence a protiepidemická opatření v kolektivních zařízeních pro děti a mladistvé a v zařízeních dětské letní rekreace, hygienické požadavky na zotavovací a jiné podobné akce pro děti, včetně škol v přírodě. Posuzování projektové dokumentace. Vydávání závazných rozhodnutí a stanovisek. Poradenská činnost, zdravý životní styl (výživa, tělesná aktivita u dětí a mladistvých, prevence zneužívání návykových látek, rizikového chování a úrazů atd.). Informační systém v oboru HDM.</p>	<p>12</p>

Hygiena práce	<p>Hodnocení pracovního prostředí: Rizikové faktory pracovních podmínek - chemické látky, včetně aktuálních právních úprav pro klasifikaci chemických látek, aerosoly a prach, biologické činitele, fyzikální faktory - hluk, vibrace, neionizující záření, osvětlení, mikroklima. Základní principy strategie a taktiky měření těchto faktorů a interpretace výsledků pro hodnocení pracovního prostředí. Posuzování pracovní činnosti: Fyzická zátěž při práci, pracovní polohy a požadavky na pracovní místo, manipulace s břemeny, psychická zátěž, sensorická pracovní zátěž, teplotně vlhkostní podmínky při práci, větrání a vytápění pracovišť. Kategorizace prací, legislativní podklady, rizikové práce, informační systém KaPr a možnosti jeho využití. Problematika biocidů a informační systém REGEX. Vztah práce a zdraví - nemoci z povolání, onemocnění související s prací, preventivní lékařské prohlídky. Problematika prací zakázaných ženám a mladistvým. Hodnocení pracovního prostředí, pracovních činností a zdravotního stavu pracovníků a jejich expozice pro potřeby pracovního lékařství. Výstavba a provoz výrobních zařízení. Preventivní hygienický dozor a posuzování projektové dokumentace v oblasti hygieny práce z hlediska ovlivnění budoucího stavu pracovního prostředí. Vydávání závazných rozhodnutí a stanovisek. Tvorba programů ochrany a podpory zdraví při práci.</p>	20
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	3

Výsledky vzdělávání

Absolvent/ka:

provádí šetření, zpracovává protokoly, umí interpretovat výsledky měření a hodnocení rizik chemických, biologických a fyzikálních agens jednotlivých složek životního a pracovního prostředí,
umí provádět činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru v působnosti jednotlivých oborů hygieny,
umí provádět preventivní dozor, vydávat závazná stanoviska, schvalovat provozní řády, ukládat sankce a opatření podle §84 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, provádí poradenskou činnost.

Způsob ukončení modulu - Diagnostické metody (např. test, ústní zkouška, apod.).

3.1.4 Učební osnova odborného modulu OM 4

Odborný modul - OM 4	Epidemiologie
Typ modulu	povinný
Rozsah modulu	5 dnů, tj. 40 hodin

Počet kreditů	20	
Téma	Rozpis učiva	Minimální počet hodin
Epidemiologická metodologie	Epidemiologie jako metoda práce, typy epidemiologických studií a jejich organizace, epidemiologické ukazatele pro vyjadřování rizika, základy biostatistiky, EBM.	8
Infekční epidemiologie	Problematika infekčních onemocnění, charakteristika a systémové zařazení mikroorganismů, a možnosti laboratorní diagnostiky, charakter imunitních reakcí hostitele na mikrobiální infekční proces šíření nákazy v populaci, typy a principy aktivní imunizace, očkování dle platné právní úpravy, preventivní a represivní protiepidemická opatření při hromadném výskytu infekčních nákaz, nákazy alimentární, respirační, kontaktní, transmisivní, s přírodní ohniskovostí a opatření při jejich výskytu, nozokomiální nákazy a protiepidemická opatření při jejich výskytu, koncepce surveillance. Mezinárodní zdravotní předpisy. Dozor ve zdravotnických zařízeních a zařízeních sociálních služeb. Dozor v zařízeních provádějících činnosti epidemiologicky závažné. Informační systémy v epidemiologii.	20
Neinfekční epidemiologie	Problematika epidemiologie neinfekčních onemocnění, epidemiologické ukazatele vztahu expozice a odezvy ve vztahu k životnímu a pracovnímu prostředí, rizikové a ochranné faktory zdravotního stavu populace. Metody a analýzy sledování drogových a jiných závislostí.	5
Podpora zdraví	Posilování, rozvoj a podpora zdraví v systému péče o zdraví, psychosociální determinanty zdraví, přístupy veřejných zdravotních politik, WHO, EU a ČR k pojetí a způsobu hodnocení zdraví, včetně hlavních programů. Chování ve vztahu ke zdraví a nemoci - poradenství, metody a druhy realizace programů, komunitní politiky, mezioborová odpovědnost za zdraví. Prevence a intervenční programy podporující zdraví, orientační vyšetření zdravotního stavu klientů, metody výchovy ke zdraví, hodnocení efektivity prevence a podpory zdraví, strategie a význam výzkumu a informací v oblasti zdraví.	5
Ukončení modulu	Hodnocení, shrnutí, zpětná vazba.	2

Výsledky vzdělávání

Absolvent/ka:

umí provádět činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru v oblasti infekční epidemiologie a preventivních a represivních opatření při hromadném výskytu infekčních nákaz,
zná zásady provádění epidemiologických studií,
umí provádět preventivní dozor, vydávat závazná stanoviska, schvalovat provozní řády, ukládat sankce a opatření podle §84 zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví, provádí edukaci a intervenci v oblasti podpory zdraví včetně orientačního vyšetření zdravotního stavu klientů, podílí se na tvorbě a realizaci programů ochrany a podpory zdraví, edukuje klienty ke zdravému způsobu života, provádí konzultační činnost.

Způsob ukončení modulu - Diagnostické metody (např. test). - 2**3.1.5 Učební osnova odborného modulu OM 5**

Odborný modul - OM 5	Odborná praxe
Odborná praxe	1) 6 týdnů, tj. 240 hodin na vlastním pracovišti 2) 1 týden, tj. 40 hodin na pracovišti akreditovaného zařízení (realizace předepsaných výkonů k jednotlivým odborným modulům, které není možno vykonat na vlastním ani jiném neakreditovaném pracovišti, konzultace písemné odborné práce)
Počet kreditů	45 (30 za praxi na vlastním pracovišti, 15 za praxi na pracovišti akreditovaného zařízení)
Seznam výkonů	Počet
Provedení odběru vzorku vody z veřejného vodovodu pro úplný laboratorní rozbor	2
Provedení odběru vzorku vod z bazénu	2
Zhodnocení a interpretace výsledků mikrobiologického a biologického rozboru vody z bazénu, koupaliště ve volné přírodě	3
Zhodnocení a interpretace výsledků úplného rozboru pitné vody z veřejného vodovodu	3
Zhodnocení kvality pitné vody v objektu pro školu v přírodě nebo dětskou rekreaci	1
Posouzení výsledků měření hluku v chráněných venkovních prostorech staveb	2
Provedení šetření kvality vnitřního prostředí staveb, vč. vyhodnocení výsledků měření	2
Posouzení návrhu kritických bodů zařízení stravovacích služeb	2
Posouzení technologických postupů přípravy stravy zařízení stravovacích služeb	2
Provedení kontrolního šetření ve výrobní části stravovacího zařízení	1
Provedení kontrolního šetření a zhodnocení skladovacích prostor strav. zařízení	1
Přípravení vzoru jídelníčku správné výživy	2

Zhodnocení jídelníčku a pestrosti stravy v zařízení předškolního věku	2
Zhodnocení osvětlení učebny základní školy	2
Provedení šetření v zařízeních předškolního věku, školy	2
Šetření a vyhodnocení chemických látek v pracovním prostředí	3
Vyhodnocení biologických expozičních testů a posouzení expozice	2
Hodnocení rizika prachu v pracovním prostředí	3
Hodnocení biologických činitelů v pracovním prostředí	2
Hodnocení hluku a vibrací v pracovním prostředí	2
Hodnocení osvětlení (denního, umělého) na pracovišti	2
Hodnocení mikroklimatických podmínek v pracovním prostředí	2
Celkové posouzení pracoviště, komplexní dozorové šetření na pracovišti	2
Ergonomické posouzení pracovní polohy a místa	1
Hodnocení pracovní činnosti s fyzickou zátěží a lokální svalovou zátěží	2
Hodnocení pracovní činnosti s psychickou a senzorickou zátěží	1
Provedení šetření a hodnocení předmětů běžného užívání (předmět pro styk s potravinami 1x, kosmetický prostředek 1x, hračka 1x)	3
Šetření a provedení opatření při epidemii infekčního onemocnění	3
Šetření a provedení opatření u nález s přírodní ohniskovostí	3
Šetření a provedení opatření u nozokomiálních nález	3
Kontrola sterilizace a desinfekce ve zdravotnickém zařízení	5
Šetření a kontrola sterilizace v zařízeních služeb o tělo	3
Kontrola očkování	3
Návrh zdravotně výchovného materiálu na vybranou problematiku a komunitu	1
Návrh projektu podpory zdraví na zadané téma	1

Praktické seznámení s informačními systémy v ochraně a podpoře veřejného zdraví Seznámení s laboratorní diagnostikou transmisivních, alimentárních, respiračních a kontaktních nákaz a zoonóz
Seznámení s laboratorními metodami stanovení chemických, biologických a fyzikálních faktorů ve složkách životního prostředí
Seznámení s metodami stanovení chemických škodlivin, prachů a fyzikálních parametrů pracovního prostředí
Seznámení s metodami orientačního vyšetření zdravotního stavu klienta (měření TK, stanovení BMI, stanovení cholesterolémie a glykémie pomocí reflotronu či akutrendu)

4 Hodnocení výsledků vzdělávání v průběhu specializačního vzdělávání

Akreditované zařízení přidělí každému účastníkovi specializačního vzdělávání školitele, který je zaměstnancem akreditovaného zařízení. Školitel pro teoretickou výuku vypracovává studijní plán a plán plnění praktických výkonů, které má účastník vzdělávání v průběhu přípravy absolvovat a průběžně prověřuje znalosti (vědomosti a dovednosti). Odborná praxe na odborných pracovištích probíhá pod vedením přiděleného školitele, který je zaměstnancem daného pracoviště, má specializovanou způsobilost v oboru a osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu. Školitel odborné praxe potvrzuje splněné výkony.

a) Průběžné hodnocení školitelem:

školitelé pravidelně a průběžně prověřují teoretické znalosti a praktické dovednosti účastníka specializačního vzdělávání. Do studijního průkazu zapisují ukončení každého modulu a získaný počet kreditů.

b) Předpoklad pro vykonání atestační zkoušky:

absolvování teoretické a praktické výuky, vč. splnění požadované odborné praxe v akreditovaném zařízení a výkonů obsažených ve studijním programu potvrzených přiděleným školitelem,

získání příslušného počtu kreditů,

vypracování odborné písemné praktické práce na zadané odborné téma.

c) Vlastní atestační zkouška probíhá dle vyhlášky [č. 189/2009 Sb.](#), v platném znění, a skládá se z části:

praktické, kterou se rozumí obhajoba písemné praktické práce na zadané odborné téma, teoretické.

5 Profil absolventa

Absolvent specializačního vzdělávání v oboru Hygiena a epidemiologie bude připraven provádět, zajišťovat a koordinovat základní, specializované a vysoce specializované postupy a činnosti v oboru Hygiena a epidemiologie. Je oprávněn na základě vlastního posouzení a rozhodnutí v souladu s platnou legislativou zabezpečovat zdravotní péči v oboru ochrany a podpory veřejného zdraví v rozsahu své specializované způsobilosti stanovené činnostmi, ke kterým je připraven na základě tohoto vzdělávacího programu a platné legislativy.

5.1 Charakteristika výstupních vědomostí, dovedností a postojů, tj. profesních kompetencí, pro které absolvent/ka specializačního vzdělávání získal/a způsobilost

Asistent ochrany a podpory veřejného zdraví se specializovanou způsobilostí v oboru Hygiena a epidemiologie je připraven/a:

identifikovat a hodnotit zdravotní rizika a navrhnout opatření k jejich snížení nebo odstranění v celém rozsahu oboru Hygiena a epidemiologie podle stanovených činností specialisty pro ochranu a podporu veřejného zdraví vyhláškou [č. 55/2011 Sb.](#), o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, vést specializační vzdělávání asistentů ochrany a podpory veřejného zdraví v oboru Hygiena a epidemiologie jako lektor i jako školitel praktické výuky.

6 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť

Vzdělávací instituce, zdravotnická zařízení a pracoviště zajišťující výuku účastníků specializačního vzdělávání musí být akreditovány dle ustanovení [§45](#) zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Tato zařízení musí účastníkovi zajistit absolvování specializačního vzdělávání dle příslušného vzdělávacího programu. Minimální kritéria akreditovaných zařízení jsou dána splněním odborných, provozních, technických a personálních předpokladů.

6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště

Personální požadavky

Školitelem se rozumí zaměstnanec akreditovaného zařízení ve smyslu zákona [č. 96/2004 Sb.](#) ve znění pozdějších právních předpisů, který organizuje a řídí teoretickou nebo praktickou část specializačního vzdělávání*.

Školitelem může být pouze zdravotnický pracovník se specializovanou způsobilostí v oboru specializace a je držitelem „Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu“. Výjimku tvoří školitelé vzdělávacích programů, které byly nově koncipovány nebo nebyly dosud realizovány a školitelé tedy nemohli získat specializovanou způsobilost. Pro výkon činnosti školitele však musí splnit podmínky, které jsou stanoveny příslušným vzdělávacím programem.

Školitelem praktické výuky může být asistent ochrany a podpory veřejného zdraví se specializovanou způsobilostí v hygienických oborech, odborný pracovník v ochraně a podpoře veřejného zdraví se specializovanou způsobilostí v hygienických oborech, lékař se specializovanou způsobilostí v hygienických oborech, epidemiologii, pracovním lékařství

nebo veřejném zdravotnictví.

Lektorem se rozumí zdravotnický nebo jiný odborný pracovník, který se podílí na výuce v teoretické části specializačního vzdělávání.

Lektorem může být asistent ochrany a podpory veřejného zdraví se specializovanou způsobilostí v hygienických oborech, odborný pracovník v ochraně a podpoře veřejného zdraví se specializovanou způsobilostí v hygienických oborech, lékař se specializovanou způsobilostí v hygienických oborech, epidemiologii, pracovním lékařství nebo veřejném zdravotnictví nebo další odborník s jinou kvalifikací podle zaměření témat v kurzu.

Doklady o odborné, specializované, event. pedagogické způsobilosti.

* Školitelem může být i mentor, který splňuje požadavky na školitele stanovené vzdělávacím programem

Materiální a technické vybavení

Pro teoretickou část vzdělávacího programu standardní vybavení učeben (PC, dataprojektor, přístup k internetu).

Přístup k odborné literatuře, včetně el. databází (zajištění vlastními prostředky nebo ve smluvním zařízení).

Učebna pro výuku vybavená modelem umožňující praktické nácviky základní a rozšířené neodkladné resuscitace.

Pro praktickou část vzdělávacího programu technické a přístrojové vybavení pracoviště ochrany a podpory veřejného zdraví, včetně přístupu k informačním systémům v hygieně a epidemiologii, laboratorní provozy (mikrobiologické a hygienické laboratoře) vlastní nebo smluvně zajištěné.

Organizační a provozní požadavky

Pro praktickou část vzdělávacího programu - státní správa v ochraně a podpoře veřejného zdraví nebo zdravotnické zařízení pro ochranu a podporu veřejného zdraví.

Pro teoretickou část vzdělávacího programu - smluvní vztah s poskytovatelem zdravotní péče v ochraně a podpoře veřejného zdraví.

Bezpečnost a ochrana zdraví

Součástí teoretické i praktické výuky je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany včetně ochrany před ionizujícím zářením.

Výuka k bezpečné a zdraví neohrožující práci vychází z požadavků platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Požadavky jsou doplněny informacemi o rizicích možných ohrožení v souvislosti s vykonáváním praktické výuky, včetně informací vztahujících se k opatřením na ochranu před působením zdrojů rizik.

7 Tabulka modulů

Specializační vzdělávání v oboru				
Kód	Typ	Název	Rozsah	Počet kreditů

OM 1	P	Ochrana a podpora veřejného zdraví	1 týden T - 40 hodin	20 (à 4 kredity/den)
OM 2	P	Management práce v ochraně a podpoře veřejného zdraví	1 týden T - 40 hodin	20 (à 4 kredity/den)
OM 3	P	Hygiena	2 týdny T - 80 hodin	40 (à 4 kredity/den)
OM 4	P	Epidemiologie	1 týden T - 40 hodin	20 (à 4 kredity/den)
OM 5	P	Odborná praxe: - na vlastním pracovišti - na pracovišti akreditovaného zařízení	6 týdnů Pr - 240 hodin 1 týden Pr - 40 hodin	30 (à 1 kredit/den) 15 (à 3 kredity/den)
OM 6	P	Odborná práce na zadané téma	2 týdny Pr - 80 hodin	20 (à 1 kredit/den)
			T - teorie Σ 200 Pr - praxe Σ 320 Pr - AZ Σ 40 hodin	
			Celkem 560 hodin	Celkem 165

Vysvětlivky: P - povinné, T - teorie, Pr - praxe, AZ - akreditované zařízení

8 Seznam doporučených zdrojů

Doporučená literatura

Bartůňková J., Šedivá A.: Imunologie - minimum pro praxi. 1.vyd. Praha: TRITON,1997. 89 s. ISBN 80-85875-36-5.

Bednář M. a kol.: Lékařská mikrobiologie - bakteriologie, virologie, parazitologie. 1. vyd. Praha: MARVIL, 1996. 558 s.

Bencko V.,Cikrt M.,Lener J.: Toxické kovy v životním a pracovním prostředí, Praha, Grada Publishing s.r.o. ,1995.

Cikrt M., Málek B. a kol.: Pracovní lékařství I. - III., Praha: CIVOP 1995.

Cikrt M., Tuček M., Pelclová D.: Pracovní lékařství. Praha: Grada Publishing 2005.

Csemy L., Krch F., Provazníková H., Rážová J., Sovinová H. Životní styl a zdraví českých školáků, Psychiatrické centrum Praha, ISBN 80-85121-94-8.

Csémy L., Krch F., Provazníková H., Rážová J., Sovinová H.: Životní styl a zdraví českých školáků, Psychiatrické centrum: Praha 2005 ISBN 80-85121-94-8.

Göpfertová D, Pazdiora, P., Dáňová, J.: Epidemiologie infekčních nemocí. Učebnice pro LF (bakalářské a magisterské studium). 1.vyd. Praha: Karolinum, 2002, 230 s. ISBN 80-246-0452-3.

Göpfertová D, Šmerhovský Z.: Praktická cvičení z epidemiologie. Praha, Karolinum 2008 ISBN 978-80-246-1541-7.

Hladký A., Žídková Z.: Metody hodnocení psychosociální zátěže. Praha: Karolinum UK 1999.

Hrubý S., Turek B.: Mikrobiologická problematika ve výživě, IDVPZ 1996.

Janout V.: Klinická epidemiologie - Nedílná součást rozhodovacích procesů. Praha: Grada Publishing 1998.

Jirák Z. a kol.: Fyziologie práce. Ostrava: OU 2005.

Jokl M.: Zdravé obytné a pracovní prostředí, Academia Praha, 2002.

Kebza V.: Psychosociální determinanty zdraví, Academia Praha 2005, ISBN 80-200-1307-5.

Kleinwächtrová H., Brázdová Z.: Výživový stav člověka a způsoby jeho zajišťování, IDVPZ Brno 2001.

Kolektiv autorů: Pracovní lékařství. Základy primární pracovně lékařské péče. Brno: NCONZO 2005.

Kolektiv autorů: Zásady správné výrobní a hygienické praxe ve stravovacích službách, Část I, II, Národní politika podpory jakosti.

Komárek L., Provazník K., Kodat V.: Hygiena pracujícího dorostu, Avicenum Praha, 1989.

Melicherčíková V.: Sterilizace a dezinfekce ve zdravotnictví, Avicenum 1998.

Melicherčíková V.: Sterilizace a dezinfekce ve zdravotnictví. 1.vyd. Praha: GRADA, 1998.102 s. ISBN 80-7169-442-8.

Ministerstvo zdravotnictví ČR. Státní zdravotní ústav: Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v malých a středních podnicích. Příručka pro zaměstnavatele. „The Work Life and EU Enlargement Project“. Swedish National Labour Market Board. Swedish Work Environment Authority. Praha: Nakladatelství Tigis 2003.

Odstrčil J., Odstrčilová M.: Chemie potravin, NCONZO Brno, 2006.

Podstatová H.: Mikrobiologie, epidemiologie, hygiena. Hygiena zdravotnických zařízení, EPAVA Olomouc, 2005.

Provazník K. a kol.: Manuál prevence v lékařské praxi, VIII - Základy hodnocení zdravotních rizik, 2000.

Provazník K., a kol.: Manuál prevence v lékařské praxi - IV. Základy prevence infekčních onemocnění. 1. vyd. Praha: SZÚ, 1996. 126 s. ISBN 80-7168-400-7.

Státní zdravotní ústav. Evropská úřadovna Světové zdravotnické organizace Copenhagen. Program a Nadace CINDI: Analýza rizik při práci. Příručka pro zaměstnavatele. 3. doplněné a přepracované vydání. Praha: Fortuna 2002.

Symon K., Bencko V. a spol: Znečištění ovzduší a zdraví, Avicenum Praha 1988.

SZÚ Praha, kol.: Manuál prevence poruch zdraví dětí a mládeže, 1999.

SZÚ Praha: Manuál prevence v lékařské praxi V. - Prevence nepříznivého působení faktorů pracovního prostředí a pracovních procesů. Praha: Fortuna 1997.

Šejda, J., Šmerhovský, Z., Göpferová, D.: Výkladový slovník epidemiologické terminologie, 1. vyd. Praha: Grada, 2005. 120 s. ISBN 80-247-2068-4.

Šrámová H. a kol.: Nozokomiální nákazy II., vyd. 1. Praha: MAXDORF- JESSENIUS, 2001. 303 s. ISBN 80-85912-25-2.

Švec Frant.: Obecná a komunální hygiena I, II díl, Brno, IDVPZ 1990.

Velíšek J.: Chemie potravin, 1,2, Tábor, Osis 1999, SZÚ Praha, kol.: Manuál prevence - II-Výživa, 1995.

Voldřich M., Jechová M. kol.: Bezpečnost pokrmů a gastronomii-HACCP, Správná výrobní a hygienická praxe, Praha 2004.

Wilkinson R., Marmot, M.: Sociální determinanty zdraví - Fakta a souvislosti, V českém vydání Kostelec n. ČL - IZPE 2005 ISBN 80-86625-46-X.

Zothová J.: Hygiena dětí a dorostu, IDVPZ Brno 1995.